

ГРОШОВО-КРЕДИТНА, ІНВЕСТИЦІЙНА ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА

УДК 657.01

М. В. Болдуєв

доктор наук з державного управління, професор
Класичний приватний університет

ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ УГОД ТА АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ У ПРОЦЕСІ НАДАННЯ СУПУТНИХ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

З метою методичного забезпечення економічного обґрунтування підприємницьких угод та аналізу господарських операцій у процесі надання супутніх аудиторських послуг у статті визначено основні ключові ознаки, за якими доцільно виділити групи й підгрупи господарських операцій для цілей аналізу окремих подій фінансово-господарської діяльності на фінансовий стан організації, а також запропоновано таблицю рішень, що дає можливість упорядкувати аналіз впливу господарських операцій на величину активів, пасивів, доходів, витрат і фінансових результатів і, як наслідок, на фінансовий стан економічного суб'єкта.

Ключові слова: супутні аудиторські послуги, обґрунтування підприємницьких угод, фінансовий стан, критерії оцінювання.

I. Вступ

Модульним принципом формування правил у сфері супутніх аудиту послуг і спеціальних завдань відповідає використання таких елементів методу бухгалтерського обліку, як рахунки, подвійний запис, балансове узагальнення, бухгалтерська звітність у моделюванні та відображенні минулих, поточних і майбутніх подій фінансово-господарської діяльності.

Подання процесів функціонування господарюючого суб'єкта за допомогою сукупностей господарських операцій, визначення їх правових, фінансових, економічних наслідків, вивчення впливу фактів фінансово-господарської діяльності на склад майна, джерел його формування, доходи, витрати, фінансові результати сприяє реалізації таких супутніх аудиту послуг і спеціальних завдань, як податкове планування, визначення правильності податкових баз і платежів, оцінювання економічних та інвестиційних проектів, складання бізнес-плану, аналіз і розробка фінансових схем, перевірка прогнозової фінансової інформації, аналіз облікової політики організації, експертиза договорів, що регулюють цивільно-правові відносини тощо.

Зазначені види супутніх аудиту послуг об'єднують необхідність фінансово-економічного обґрунтування підприємницьких угод.

Значним внеском у вивчення проблем оцінювання ефективності бухгалтерського контролю слід вважати праці зарубіжних учених: Е. Аренса, Р. Доджа, Дж. К. Лоб-

бека, Р. Монтомери, Р. Робертсона. Зважаючи на наукову позицію щодо теоретичних і методичних аспектів бухгалтерського контролю знаходить усе більше відображення в роботах російських і українських учених: Р. О. Алборова, В. Д. Андреєва, М. Т. Білухи, С. М. Бичкової, Ф. Ф. Бутинця, Б. І. Валуська, Г. М. Давидова, І. М. Дмитренко, Н. І. Дорош, І. К. Дрозд, О. В. Ковальової, Є. О. Кочеріна, Л. М. Крамаровського, М. В. Кужельного, Л. І. Кулаковської, Л. Г. Макарової, Л. В. Нападовської, В. П. Пантелєєва, О. А. Петрик, В. Я. Савченко, І. В. Сіменко, В. Я. Соколова, Л. В. Сотникової, В. П. Суйца, Л. О. Сухаревої, В. С. Рудницького, М. Г. Чумаченка, В. О. Шевчука, О. О. Шпіга та ін.

Однак наука про контроль й на сьогодні відзначається низкою невирішених проблем методів аудиту в процесі надання супутніх аудиторських послуг.

II. Постановка завдання

Мета статті – визначити напрями вдосконалення методичного забезпечення економічного обґрунтування підприємницьких угод та аналізу господарських операцій у процесі надання супутніх аудиторських послуг.

III. Результати

Формування критеріїв оцінювання фінансового стану організації засноване на визначенні співвідношень між видами:

1) активів (відношення оборотного капіталу до активів; часткою різних видів активів у валюті балансу тощо);

2) пасивів (відношення власних і позикових джерел; часткою різних видів пасивів у валюті балансу тощо);

3) активів і пасивів (коефіцієнти ліквідності – абсолютної, проміжної, загальної; фінансової стійкості – коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними джерелами; автономії, відношення чистих активів до статутного капіталу та інші показники фінансової спроможності організації);

4) доходів і витрат (частки видів доходів і витрат у виручці від продажу товарів, продукції, робіт, послуг та в інших доходах (витратах); співвідношення між видами доходів і витрат);

5) фінансових результатів та активів (рентабельність активів: загальна (економічна); фінансова (чиста); основної діяльності; оборотність активів, фондомісткість, тривалість виробничого циклу тощо);

6) фінансових результатів і пасивів (рентабельність власних і позикових джерел тощо);

7) фінансових результатів і доходів (рентабельність продажів тощо) [4; 8; 9].

У табл. 1 наведено основні ключові ознаки, за якими доцільно виділити групи й підгрупи господарських операцій для цілей аналізу окремих подій фінансово-господарської діяльності на фінансовий стан організації.

Наприклад, у групі господарських операцій, пов'язаних зі зміною стану активів організації (група 1), можна виділити підгрупи фактів, що зумовлюють ситуації, за яких відбувається:

1. Збільшення суми позаоборотних і зменшення оборотних активів, але сума дебіторської заборгованості при цьому не змінюється.

2. Збільшення суми необоротних і зменшення оборотних активів, у тому числі й дебіторської заборгованості.

3. Зменшення суми позаоборотних і збільшення оборотних активів без зміни дебіторської заборгованості.

4. Зменшення суми позаоборотних і збільшення оборотних активів, у тому числі й дебіторської заборгованості.

5. Збільшення суми оборотних активів загалом, але зменшення дебіторської заборгованості.

6. Зменшення суми оборотних активів загалом, але збільшення дебіторської заборгованості.

У табл. 1 відображені також інші ситуації, що характеризують зміну активів, пасивів, доходів, витрат і фінансових результатів, ідентифікація яких ускладнень не викликає і якихось пояснень не потребує.

Таблиця 1

Основні ситуації у зміні активів, пасивів, фінансових результатів

Групи операцій і показники	Ситуації							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Зміна активів:								
1.1. Позаоборотних	+	+	-	-	0	0		
1.2. Оборотних	-	-	+	+	+	-	-	-
1.2.1. Дебіторською заборгованості	0	-	0	+	-	+		
2. Зміна пасивів:								
2.1. Капіталу й резервів	+	+	-	-	0	0		
2.2. Довгострокових зобов'язань	-	-	+	+	+	-	-	-
2.3. Короткострокових зобов'язань	0	-	0	+	-	+		
3. Збільшення активів і пасивів:								
3.1. Активів								
3.1.1. Позаоборотних	+	+	+	0		0	0	0
3.1.2. Оборотних	0	0	0	+		+	+	+
3.1.2.1. Дебіторської заборгованості	0	0	0	0		0	0	+
3.2. Пасивів								
3.2.1. Капіталу й резервів	+	+	+	+	...	+	+	+
3.2.2. Довгострокових зобов'язань	0	+	+	0		+	+	+
3.2.3. Короткострокових зобов'язань	0	0	+	0		0	+	+
4. Зменшення активів і пасивів:								
4.1. Активів								
4.1.1. Позаоборотних	-	-	-	0		0	0	0
4.1.2. Оборотних	0	0	0	-		-	-	-
4.1.2.1. Дебіторської заборгованості	0	0	0	0		0	0	+
4.2. Пасивів								
4.2.1. Капіталу й резервів	-	-	-	-	...	-	-	-
4.2.2. Довгострокових зобов'язань	0	-	-	0		-	-	-
4.2.3. Короткострокових зобов'язань	0	0	-	0		0	-	-
5. Зміна прибутку:								
5.1. Прибутки від продажів	+	-	0	0		0	+	-
5.2. Від звичайних видів діяльності	0	0	+	-		0	+	-
5.3. Прибутку до оподаткування	0	0	0	0	...	+	+	-
5.4. Чистого (нерозподіленого) прибутку	0	0	0	0		0	+	-

+ (-) збільшення (зменшення) значення показника; 0 без зміни

Формування таблиці рішень (табл. 2), у якій умовами прийняті ситуації, що характеризують зміни показників бухгалтерської звітності, а наслідки цих змін відображають "дії", дає можливість упорядкувати аналіз

впливу господарських операцій на величину активів, пасивів, доходів, витрат і фінансових результатів і, як наслідок, – на фінансовий стан економічного суб'єкта.

**Оцінка впливу зміну активів, пасивів, фінансових результатів
на фінансовий стан організації**

	А	Правила					
		1	2	3	4	...	n
Умови	1. Збільшення необоротних активів	Так	Так				
	2. Зменшення необоротних активів			Так	Так		Так
	3. Збільшення оборотних активів, але не дебіторської заборгованості			Так			
	4. Збільшення оборотних активів, у тому числі дебіторської заборгованості				Так		Так
	5. Зменшення оборотних активів, але не дебіторської заборгованості	Так					
	6. Зменшення оборотних активів, у тому числі дебіторської заборгованості		Так				
	7. Збільшення капіталу й резервів						Так
	8. Зменшення капіталу й резервів						
	9. Збільшення довгострокових зобов'язань						
	10. Зменшення довгострокових зобов'язань						
	11. Збільшення короткострокових зобов'язань						
	12. Зменшення короткострокових зобов'язань						
	13. Збільшення доходів						
	14. Зменшення доходів						Так
	15. Збільшення витрат						
	16. Зменшення витрат						
	17. Збільшення прибутку (збитків)						Так
	18. Зменшення прибутку (збитків)						Так
Дії	1. Підвищення ліквідності:						
	1.1. Абсолютною			X	X		X
	1.2. Проміжної				X		X
	1.3. Загальною			X	X		X
	2. Зниження ліквідності:						
	2.1. Абсолютною	X					
	2.2. Проміжної		X				
	2.3. Загальною	X					
	3. Підвищення фінансової стійкості:						
	3.1. Коефіцієнта забезпеченості оборотних активів власними джерелами						X
	3.2. Коефіцієнта автономії						X
	3.3. Частки оборотних активів у майні організації			X	X		X
	4. Зниження фінансової стійкості:						
	4.1. Коефіцієнта забезпеченості оборотних активів власними джерелами						
	4.2. Коефіцієнта автономії						
	4.3. Частки оборотних активів у майні організації	X	X				
	5. Підвищення рентабельності:						
	5.1. Загальної (економічної)						X
	5.2. Фінансової (чистої)						X
	5.3. Основної діяльності						
	5.4. Продажів						
5.5. Власних коштів							
6. Зниження рентабельності:							
6.1. Загальною (економічної)							
6.2. Фінансової (чистої)							
6.3. Основної діяльності							
6.4. Продажів							
6.5. Власних коштів							
7. Підвищення ділової активності:							
7.1. Оборотної активів						X	
7.2. Фондомісткості							
7.3. Зменшення тривалості виробничого циклу		X					
8. Зниження ділової активності:							
8.1. Оборотної активів							
8.2. Фондомісткості							
8.3. Збільшення тривалості виробничого циклу	X						

Реалізація аналітичних функцій до здійснення господарських операцій, на стадії їх бухгалтерського оформлення сприяє своєчасному виявленню і запобіганню неефективним діям, розвитку аналітичного мислення фахівців у сфері бухгалтерського обліку й аудиту.

У комплексі розрахунків з планування та прогнозування наслідків підприємницьких

угод важливу роль відведено визначенню очікуваних показників бухгалтерської звітності чи фінансового плану, що передбачає фінансово-економічне обґрунтування рішень у сфері інвестиційної, поточної виробничої та фінансової діяльності організації. Форми й зміст документів фінансового плану – балансів доходів і витрат, активів і па-

сивів, надходжень і виплат грошових коштів, мають відповідати бухгалтерській звітності.

Формування прогнозних сценаріїв, що визначають основні очікувані події – операції фінансово-господарської діяльності, розрахунок оборотів і залишків за рахунками бухгалтерського обліку дає можливість розробити документи фінансового плану.

Вважаємо результативною подану нижче послідовність фінансово-економічного обґрунтування підприємницьких угод:

1. Визначення можливих умов і варіантів діяльності.

2. Визначення складу господарських операцій за кожним варіантом діяльності та формування прогнозного сценарію.

3. Опис господарських операцій з використанням рахунків бухгалтерського обліку.

4. Розрахунок оборотів і залишків за рахунками бухгалтерського обліку.

5. Формування очікуваних показників бухгалтерської звітності (фінансового плану).

6. Розрахунок значень критеріїв оцінювання фінансового стану та ефективності діяльності організації за прогнозними сценаріями.

7. Порівняння значень критеріїв аналізованих прогнозних сценаріїв і вибір найкращого варіанта.

Формування прогнозного сценарію та використання елементів методу бухгалтерського обліку з метою фінансово-економічного обґрунтування підприємницьких угод дає можливість розрахувати зміну показників оцінювання фінансового стану організації під впливом кожної господарської операції. Взаємозв'язки між формами опису фактів фінансово-господарської діяльності дають можливість застосувати методики аналізу фінансового стану, виражені за допомогою фінансово-економічних показників, статей бухгалтерської звітності, сум оборотів і залишків за рахунками бухгалтерського обліку.

Для розрахунку очікуваних значень показників майна, джерел його формування, доходів, витрат і фінансових результатів у спеціальній літературі з фінансового менеджменту, бізнес-планування пропонують результативні методи, які можна розподілити на методи прямого й непрямого розрахунку [1; 2; 3; 5; 6]. Так, для визначення очікуваного виторгу від продажу товарів, продукції, робіт, послуг методом прямого розрахунку необхідно, використовуючи маркетингові дослідження, встановити попит на результати аналізованого виду діяльності та передбачувани ціни продажу товарів. Показники прогнозованих витрат залежать від змісту виробничого й організаційного планів у складі бізнес-плану. Потреба в оборотних і позаоборотних активах зумовлена змістом інвестиційної програми та діяльності щодо її виконання. Непрямий метод розрахунку прогнозованих показників заснований на

оцінюванні та виборі бажаної структури доходів і витрат, активів і пасивів та часткою відповідних показників у виторгу від продажу. При довгостроковому горизонті прогнозування додатково використовують апарат дисконтування грошових потоків, у складі критеріїв оцінювання прогнозованих варіантів додатково розраховують показники чистої приведеної вартості та внутрішньої норми прибутковості, що враховують зміну вартості грошей у часі.

Необхідною передумовою аналізу та обґрунтування підприємницьких угод є розкриття взаємозв'язків між показниками доходів і витрат з урахуванням оподаткування організації. Структуру системи оподаткування організації і видів діяльності, на які не поширюється дія спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності доцільно розглянути в контексті схеми формування і розподілу фінансових результатів, що характеризує фінансовий механізм господарюючих суб'єктів, а також дає можливість згрупувати податкові та інші обов'язкові платежі за базами їх віднесення та джерелами покриття.

Як відомо, сукупність податків і платежів за зазначеними ознаками можна розподілити на кілька груп, у тому числі:

- включені до виручки від продажу товарів, продукції, робіт, послуг;
- є частиною виробничих витрат;
- зараховують на фінансові результати до оподаткування;
- покриваються за рахунок прибутку, що залишається в розпорядженні організації.

До складу податків першої групи включають податок на додану вартість (ПДВ), акцизи (На). Чистий (нетто) виторг від продажу товарів, продукції, робіт, послуг, який відносять до доходів від звичайних видів діяльності, визначається шляхом коригування коштів, що надійшли в розрахунок за товари, роботи, послуги на суми непрямих податків:

$$NI = N - Na - Hdс, \quad (1)$$

де NI – чистий виторг від продажу товарів, продукції, робіт, послуг;

N – виручка від продажу товарів, продукції, робіт, послуг з податками.

Витрати, пов'язані з виробництвом і продажем товарів, продукції, робіт, послуг (Cl), за призначенням об'єднують собівартість, управлінські витрати, витрати на продаж (2), а за елементами включають амортизаційні відрахування, матеріальні витрати, витрати на оплату праці, нараховання на оплату праці, інші витрати (3):

$$Cl = Clс + Clу + Clк, \quad (2)$$

де Clс – собівартість проданих товарів, продукції, робіт, послуг;

Clу – управлінські витрати;

Clк – комерційні витрати.

$$CI = A + M + U_{оп} + U_{нарах} + C_{1ін}, \quad (3)$$

де А – амортизаційні відрахування;

М – матеріальні витрати;

U_{оп} – витрати на оплату праці;

U_{нарах} – нарахування на оплату праці;

C_{1ін} – інші витрати.

Собівартість проданих товарів, продукції, робіт, послуг – С_с в організаціях товаровиробників включає переважно прямі (змінні) витрати, у тому числі матеріальні, з оплати праці, відрахування у позабюджетні фонди. До собівартості, зазвичай, відносять амортизаційні відрахування, які відповідно до способу розрахунку показника можуть належати до категорії як змінних, так і постійних, а до складу інших витрат включають податкові платежі (H_c).

Фінансовий результат, отриманий вираховуванням з виручки від продажу собівартості реалізованих товарів, продукції, робіт, послуг, витрат – управлінських і на продаж, характеризує прибуток (збиток) від продажу – PI:

$$PI = NI - CI. \quad (4)$$

Різниця між виручкою від продажу та собівартістю проданих товарів, продукції, робіт, послуг становить валовий прибуток.

Поряд з фінансовими результатами від продажу товарів, продукції, робіт, послуг в управлінні використовують показники:

- прибутку (збитку) до оподаткування – Р;
- прибутку (збитку) від звичайних видів діяльності (Рзвд);
- чистого (нерозподіленого) прибутку (збитку) звітного періоду – Рчп.

Показник прибутку (збитку) до оподаткування аналогічний показникам прибутку (збитку) звітного періоду, зазвичай застосовують як показник балансового прибутку (збитку), або кінцевого фінансового результату:

$$P = P1 + P2 + P3. \quad (5)$$

Прибуток (збиток) до оподаткування складається з прибутку (збитку) від продажу (P1), відсотків отриманих (P31д) за мінусом відсотків сплачених (P31р), доходів від участі в інших організаціях (P32д), інших операційних доходів (Pід) за мінусом інших операційних витрат (Pоп):

$$P = P1 + (P31д - P31р) + P32д + (Pід - Pоп). \quad (6)$$

Інші операційні доходи й витрати включають фінансовий результат як від продажу інших активів (основних засобів, запасів, цінних паперів, нематеріальних активів), так і від ряду операцій, що відносять задля оподаткування до позареалізаційних. У складі інших операційних витрат, зазвичай, відображають суму належних до сплати окремих видів податків і зборів за рахунок фінансових результатів (Pк):

$$Pоп = Plop + Pк, \quad (7)$$

де Plop – сума операційних витрат без податків і зборів.

З метою обчислення податку на прибуток проводять коригування прибутку (збитку) до оподаткування (P) і розрахунок оподаткованого прибутку (Pоп):

$$Pоп = P + Pк, \quad (8)$$

де Pк – сума коригування балансового прибутку з метою оподаткування.

Сума податку на прибуток (Pп) дорівнює добутку оподаткованого прибутку на ставку цього податку (Lnp):

$$Pп = Pоп \times Lnp. \quad (9)$$

Різниця між сумами прибутку до оподаткування (P) та податку на прибуток (Pп) характеризує прибуток від звичайних видів діяльності (Pзвд):

$$Pзвд = P - Pп. \quad (10)$$

Прогнозуванням, зазвичай, передбачені багатоваріантні розрахунки, у зв'язку з чим викликає інтерес аналіз змін показників фінансового плану за умови альтернатив сценаріїв фінансово-господарської діяльності. Використовуючи дані фінансового плану, можна встановити очікувану економічну й фінансову спроможність організації.

IV. Висновки

Модульному принципу формування правил у сфері супутніх аудиту послуг і спеціальних завдань відповідає використання таких елементів методу бухгалтерського обліку, як рахунки, подвійний запис, балансове узагальнення, бухгалтерська звітність тощо в моделюванні та описі минулих, поточних і майбутніх подій фінансово-господарської діяльності.

Подання процесів функціонування господарюючого суб'єкта за допомогою сукупностей господарських операцій, аналіз господарських операцій, визначення їх правових, фінансових, економічних наслідків, вивчення впливу фактів фінансово-господарської діяльності на склад майна, джерел його формування, суми доходів, витрат, фінансових результатів сприяє реалізації супутніх аудиту послуг і спеціальних завдань, які об'єднує необхідність фінансово-економічного обґрунтування підприємницьких угод.

Формування прогнозних сценаріїв і використання елементів методу бухгалтерського обліку з метою фінансово-економічного обґрунтування підприємницьких угод дає можливість розрахувати зміну показників оцінювання фінансового стану організації під впливом кожної господарської операції.

Список використаної літератури

1. Брейли Р. Принципы корпоративных финансов / Р. Брейли, С. Майерс ; пер. с англ. – Москва : ЗАО “Олимп-Бизнес”, 1997. – 1120 с.

2. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент / Ю. Бригхем, Л. Гапенски. – Санкт-Петербург : Экономическая школа, 1997. – Т. 1, 2. – 669 с.
3. Ван Хорн Дж. Основы управления финансами / Ван Хорн Дж. ; пер. с англ. – Москва : Финансы и статистика, 1996. – 800 с.
4. Линенко А. В. Теоретико-методичні засади вдосконалення системи оцінювання фінансового стану підприємства / А. В. Линенко // Вісник. – 2011. – № 2 (10). – С. 227–232.
5. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / В. І. Пазинич, А. В. Шулешко. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 406 с.
6. Партин Г. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. для студ. спец. "Фінанси" / Г. О. Партин, Н. Є. Селюченко ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. – 330 с.
7. Терехух А. А. Огляд підходів до оцінювання фінансового стану суб'єктів господарювання / А. А. Терехух // Вісник. – 2010. – № 668: Проблеми економіки та управління. – С. 427–434.
8. Устинова І. Г. Теоретичні аспекти оцінювання фінансового стану підприємства / І. Г. Устинова // Вісник. – Львів, 2007. – № 577: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 389–393.
9. Бригхем Юджин Ф. Энциклопедия финансового менеджмента / Юджин Ф. Бригхем. – Москва : РАГС – "Экономика", 1998.

Стаття надійшла до редакції 22.01.2015.

Болдуев М. В. Экономическое обоснование предпринимательских сделок и анализ хозяйственных операций в процессе предоставления сопутствующих аудиторских услуг

С целью методического обеспечения экономического обоснования предпринимательских сделок и анализа хозяйственных операций в процессе оказания сопутствующих аудиторских услуг в статье определены основные ключевые признаки, по которым целесообразно выделить группы и подгруппы хозяйственных операций для целей анализа отдельных событий финансово-хозяйственной деятельности на финансовом состоянии организации, а также предложена таблица решений, которая позволяет упорядочить анализ влияния хозяйственных операций на величину активов, пассивов, доходов, расходов и финансовых результатов и, вследствие этого, на финансовое состояние экономического субъекта.

Ключевые слова: *сопутствующие аудиторские услуги, обоснование предпринимательских сделок, финансовое состояние, критерии оценки.*

Bolduev M. Economic Justification of Business Transactions and Analysis of Business Transactions in The Provision of Related Audit Services

Filing processes functioning entity using sets of business transactions, determining their legal, financial, economic consequences, the impact of the financial and economic facts of the warehouse property, sources of its formation, income, expenses, financial results contributes to the implementation of related audit services and special tasks such as tax planning, tax bases and correctness of payments, the overall economic and investment projects, business plan, analysis and development of financial schemes, checking projected financial information, analysis of accounting policy, reviewing contracts governing civil relations.

In order to provide economic justification methods of business transactions and analysis of business transactions in the provision of related audit services in the article the main key features which distinguish advisable groups and subgroups business transactions for the purposes of analysis of individual events financial and economic activities on the financial position of the organization, and Table proposed solutions, which makes it possible to streamline the analysis of the impact of business transactions on the value of assets, liabilities, income, expenses and financial results and, therefore, the financial position of the economic entity.

The modular principle of forming rules in the field of audit related services and special missions responsible use of elements method of accounting, including accounts, double entry, balance generalization, financial statements, etc. in modeling and describing past, current and future developments of financial and economic activity.

Filing processes functioning entity using sets of business transactions, analysis of business transactions, determining their legal, financial, economic consequences, the impact of the facts of financial and economic activity on the property, sources of its formation, income, expenses, financial results facilitates implementation audit related services and specific tasks that need unites financial and economic justification of business transactions.

Formation of forecasting scenarios and use the elements method of accounting for financial feasibility study of business transactions makes it possible to calculate the change in performance assessment of the financial condition of the organization under the influence of each business transaction.

Key words: *related audit services, study business transactions, financial condition, criteria for evaluation.*